

BODINSON, CLAES URBAN

**Cantate öfver Spastaras skald vid dess graf./
(C.U. Bodinson.) Stockholm, tryckt hos Johan
A. Carlbohm, 1796.**

Stockholm
1796

EOD – Miljoner böcker bara en knapptryckning bort. I mer än 10 europeiska länder!

Tack för att du väljer EOD!

Europeiska bibliotek har miljontals böcker från 1400-till 1900-talet i sina samlingar. Alla dessa böcker går nu att få som e-böcker – de är bara ett musklick bort. Sök i katalogen från något av biblioteken i eBooks on Demand- nätverket (EOD) och beställ boken som e-bok – tillgängligt från hela världen, 24 timmar per dag och 7 dagar i veckan. Boken digitaliseras och blir tillgänglig för dig som e-bok.

EOD bokens fördelar!

- Få samma utseende och känsla som med originalet!
- Använd ditt standardprogram för att läsa boken på skärmen, zooma och navigera genom boken.
- Skriv ut enstaka sidor eller hela boken.
- *Sök:* Använd fulltextsökning för enskilda fraser.
- *Klipp & klistra:* Kopiera bilder och delar av texten till andra applikationer (t.ex. ordbehandlingsprogram).

Villkor för användning

Genom att använda EOD-tjänsten accepterar du de villkor som ställs av biblioteket som äger den aktuella boken.

- Villkoren på svenska: <http://books2ebooks.eu/odm/html/nls/sv/agb.html>

Fler e-böcker

Redan nu erbjuder 30 bibliotek från 12 europeiska länder denna service.

Mer information finns tillgängliga via <http://books2ebooks.eu> alla boken.

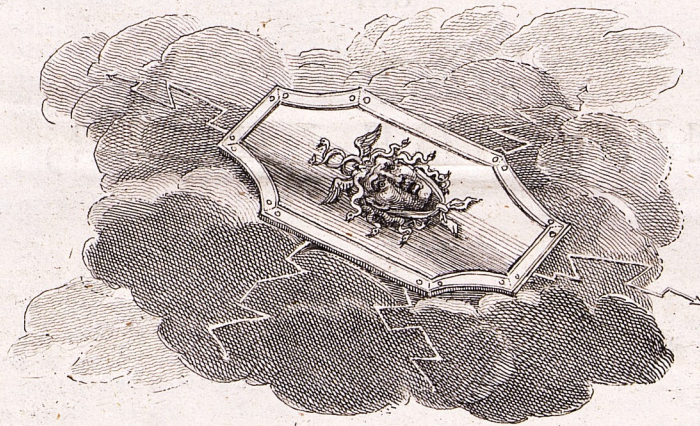
- <http://search.books2ebooks.eu/>

Bodinson, C.U.

Sv. Saml.
Nitt Sv.
Orat
(Psa)
1700-1829

CANTATE
ÖFVER
SPASTARAS SKALD
VID
DESS GRAF.

Af C. U. Bodinson

Vivitur ingenio cetera mortis erunt.

OVID.

STOCKHOLM,
Tryckt hos JOHAN A. CARLBOHM, 1796.

TIL

Änkefru

EVE JAQUETTE LIDNER

FÖDD

HASTFEHR,

OCH

Mademoiselle

ADELAIDE LIDNER,

Är

C. U. BODINSON.

FÖRETAL.

Då jag på en namnkunnig Skalds Graf vågar göra et offer åt hans skugga, är det endast Vänskapen som han gifva det samma ett värde. LIDNER har ej förgäfves åkallat denna Gudomlighet. Hon nedsteg från himlarna til hans tröst. Hon mildrade den klagan Skalden hade skäl at fälla öfver sin samtid. Med öm och trogen hand bemödade hon sig at stödja des s t e g under mödorna af et smärtfullt lif; och småleende förde hon friden i des sköt, då Hoppet som blandade sit behag med hennes, sträckte sin längtan til andra tider, och öppnade en glad utsig på andra sidan om Griften.

Kanske en Esterverld då at min aska skänker
Den suck mit Öde nu ej får.

Skalden såg in i det tilkommande; en syn som blott de odödlige kunna njuta. Lifvets qual flyktade detta ögnableck. Minnet uträckte sin hulda famn emot honom. Han såg det heliga skygd som unnas Dygderna i des sköt. Men ännu var det Vänskapen som upfyllte des hänryckta känsla med sin förtjusning, och sit lugn. Det var hon som gjorde det til en sällhet at ej förgätas. Han såg ej blott lagrarnas ära, han såg en tår på sit stoft — Och ingen skal gjuta den utan at känna sig själf förädlad, utan at gifva Naturen sit löfte at i sin krets söka förtjena at älskas.

Men ur denna Gudinnas Tempel inträder man i en annans. Hon och Tacksamheten äro Systrar. De täfva att göra de första, de ljufvaste fordringarne på hjertat, och at vara måst öfvertalande bland pligterna. Hvem var ej rörd då LIDNER stämde sin Lyra? — Hvem känner ej förbindelser emot Minnet af en Man, som helt och hållit upoffrat sig åt et Trke, som mänskligheten til sin tröst och förädling ej kan vara förutan? Man har ej förgäfves gifvit Skaldekonsten gudomligt ursprung, och hon har alltid bibehållit sit företräde ibland Smakens Döttrar; sin egenkap at endast vara til genom snillet. LIDNER har känt hela hennes värde. Han har lyckats då han varit lydig hennes kallelse; och i den grad Ödet tillät har han upfyllt sin själs bestämning. Men den som värdigt skulle besjunga honom, borde själf vara en LIDNER. — Och du, som den Goda Naturen gifvit at vara det — stäm Lyran öfver din Like och din Vän! Jag kan ej mer, än upmuntra dig dertil — sjung honom en tacksam Sång, och lät Ömheten gjuta tårar vid din röst! Du skal själf däruti känna en tröst mot lifvets qual, och belönas af den sällhet som Snillet kårer i et uplyst medvetande af sina egna krafter; och som njutes i öfvertygelsen om Dygdens inre och sanna värde. Lutad mot LIDNERS Urna, skal du kasta en rörd, en tårfull blick på dina egna öden — och på scenerna af vårt sorgliga lif, men den suck de astvinga dig af smärta, skal ej hindra dig at med tyft beundran

undran erkänna Naturens välgörande, och den goda Himelens vishet i planen af din känslofulla varelse.

Då han ej guld och anor gaf,
Gaf han — Lyran och et hjerta.

Mit offer — jag bör erkänna det; är ringa, är ofullkomligt och svagt. Men om LIDNER upstod ur sin graf, vet jag med visshet, at han ej skulle förakta det. Och om i det himmelska lugn, där denne intagande Skald, som på jorden var olycklig och förföljd, nu bland de oödlige besjunger dygden, och gör henne för sjelfve Anglarne mera älskvärd, om där — och hvarsföre skulle man ej hoppas det? ännu gifves en tanke på det ömma och ljufva i vår Verld; et sinne för det ädla och goda i Människohjertat, för det rena i des affigter, ehuru förborgat under des stoftliga skrud; — då föreställer jag mig at hans Ande ej varit långt borta, de stunder jag känt min själ öfvergjutas af heliga rörelser, och då skal min säng behaga honom om ej för annat, åtminstone för det oskrymtade ursprung den äger i en Vans, i en fri Mans känsla, hvars penna aldrig varit styrd af smickret, och som ömheten kallar til des Graf, där ingen Vård ännu talar öfver stoftet, och vittnar om den Redliges minne; där man på ingen marmor helt okonstlat läser — LIDNER! — men där den känslofulle ger en suck at Sin Skald; en suck — at den Lyran som evigt tyfstat; och bebjuter med sina tårar askan, där den Heliga Elden stocknat.

Få Skalder hafva varit mera älskade. Men lyckan förföljde honom. Om hon någon gång tycktes vilja förmå honom at glömma sina oförrätter, var det blott för at sedan få öka dem med nya. — Men Lyckans förakt kastat på den dygdige som lider, men som genom tålmodet uplyftas öfver sin smärta, hindrar honom icke at djupt förakta henne tillbaka. Och ur en dold Lag af Visshet har hon fått tilstodjelse at förkänna sin ordträdighet mot Förtjensten, för at blott förstora sit intet, då hon kastar sin glans på dären; och at då hon fruktlöst förtrycker den ädle som trotfar henne, öfvertyga den sinliga Människjan om det höga i Förnuftets värde, och det verkliga i Dygdens hopp.

Om LIDNER varit gynnad af Lyckan — om hon slöft på honom sina skatter; huru lysande skulle han ej varit för hopen, huru frad af en mängd beundrare, om des Snille och varit långt under sit verkliga och sanna värde? — Och längesedan skulle man anställt vittra toneringar på Des Graf, och offrat Lofsånger at den namnkunniges Skugga. Men lämnom at den mågtiga Medelmättan och at slafven som smickrar henne, dessa skrytande företräden som gäckta Förtjensten och mänsklighetens sanna Dygder. Med ädelt förakt beler den Vise fä fångans storverk, och därens oförrätter mot Snillet och Naturen, hämmar Tiden med vanåran af en evig förgåtenhet. Bländskenet försvinner; stjernan som var falsk, störtar — och sjelfva stoftet hådar des fall; Men Dygden är oförgånglig på jorden, och evig deras

deras ära som henne älskat, stor är deras seger på ödet, på förtrycket, på fördommarnes magt — Deras namn skola dyrkas med *Fridens* och *Sålt-
hetens* — och genom det välgörande i *Uplysningens* hus, i hvilket de för-
bättrade *Slågterna* vandra. *Meaborgaren* skal bilda af deras efterdömen
sit hjerta och sit snille — Och *Konungar* som styra med *Vishet* och äro
store genom *Ädelmod*, skola skänka heliga tårar åt deras aska.

Blott några få ord skal jag våga säga om min *CANTATE*. Man
känner at efter första *Italienska Musikern*, äro *Cantater* blotta *Sångstycken*.
Sedermera har *Poesien* tagit sig dem an, och i hennes hand hafva de äf-
ven blifvit *Dramatiserade*; men så at de likväl blott blifvit upförde i *Con-
cert*; icke på *Scenen*. Under denna form äro de i det *Profana*, hvad *Ora-
torio* är i det *Heliga*. En mängd *Pastoraler* höra äfven til detta slag.

Men skild från denna drägt är en *Cantate* et *Lyriskt Poëm*. *Känslor*
och *tankar* äro där *hufvudsaken*. *Recitativet* som flyttar i *sång* allt det som
skal talas i *Dramatiska Arbeten*, är äfven *Cantatens* förnämsta *Organ* för
alla *Stycken* af någon längd. *Planen* af den närvarande är *Poëtisk*; och
då dess *Stycken* lånt namn af *Recitativer* och *Arier*, hafva de ej haft för
ändamål at anses för blotta *Ord* til *Musique*. Om de förtjena den äran
at läsas, skola de äfven kunna försaka det nöjet at blifva *sungne*. *DRY-
DEN* är kan hämta den ende *Skald* som varit i stånd at i *Cantate* förena
alla *Poesiens* och *Musiquens* fordringar. Det är *Erato* och *Euterpe* som
räcka hvarandra handen.

Denna *Cantats* längd är en följd af dess natur som *Poëm*. *Scenen*
är vid en *Graf*. *Förlusten* är af et *Snille*. *Lifvets Vansklighet*, *Ödets*
Oundviklighet, *Dödens Rof*, *uptaga* där hela vår *upmärksamhet*. Dessa
beträktelser hafva en slags *rditighet* at vara *ensformiga* blott de röra. — Blott
man får kasta öfverallt sin *blick* på *dödlighetens Intet*, och på den *tröst*
som *Dygden* njuter af sit hopp. *Omväxlingarne* af *samma Scen* i *Poesi*,
om de hafva *Natur* och *Sanning*, behaga med *samma skäl* som *Variatio-
nerne* i *Musique* af *samma Thema*.

Cantater kunna vara af lika så många slag som de *Lyriska Stycken*
äro, hvilka man vill sätta i *Musik*. Denna *Cantate* är som man lätt finner,
i det *Sorgliga*. Men den är icke i det *plaintiva* eller *klagande*: *Icke Lamen-
tabile*. Det är — *Vänskapen* som förjer; men den som förjes är en *Skald*
som vunnit *odödlig Ära*. Det är ej lika lätt i alla *Språk*, at *skrifva nå-
got* för *Musik*. I sådana som af *Naturen* äro *Musicaliska*, är tal i *passio-
nen* redan en slags *sång*. Där röjs ej mycken *skillnad* dä *declamationen*
genom *noteringen* höjes up i ton. *Vårt Språk* är rent och *ädelt*, dess *fria*
och *jämna gång* har *styrka* och *harmonie*; men det är ej i sig *sielf* därföré
Musicaliskt. Denna *Egenskap* torde vara förbehållit det *Italienska* fram-
för något annat i *Europa*.

At dömma en Cantate som är Poëm, efter blott musicaliska Reglor, vore lika obilligt som at göra strånga poetiska Fordringar på något Stycke skrifvit för Dagen, och ännat blott at sjungas. Man må icke heller i detta sorgliga Qvåde, vänta sig samma rikedom af omväxlande Måter, som caracteriserar de Stycken, där Enthousiasmen talar; där starka och utomordentliga Sinnesrörelser förekomma, eller ock där man målar det Glada och Pragtfulla. Sorgen förer alltid med sig viss enfald; och ingen ting är mera enformigt än den suck man ger Vänners Minne, och at gråta.

I min Cantate finnes kan hända mycket som blott behagar den som älskat LIDNER. För detta fruktar jag inga förebräelser. Min affigt har dock ej varit at berömma. En känslöfull anser icke alltid detta för sin skyldighet. Han åstundar något som föder des begär at ådelt njuta sig sjelf, och som utveklar des njutning. Och LIDNER är på sin mull mera belåten med en tår i tyfthet gjuten åt Dygden, än med hundrade loffånger åt des Snille. Hans beröm beror af dem som äga rättighet at det skänka, men de känslor vi vilje helga honom, bero af vårt eget hjerta.

Jag dig et skyldigt offer bär,
Här jag min luta tar, här vil jag tårar falla,
Jag kan ej mer, och mer din ikugga ej begär.

Men på det jag icke måtte hafva underlåtit något som kunde beskydda mit Poëm i deras ögon, som i synnerhet kunde tro sig äga rätt at förörnas öfver des fullkomligheten: har jag inför Allmänheten genast öfverlämnat detsamma til Dem — hvilka utgöra en så väsendtelig del af LIDNERS Varelse, jag menar Des Agtningsvärda Enkefru och Dotter, på det at om ej mit offer af dem föraktas, om De finna det värdigt sin sorg den man bör värda, om ej De försnä at frambära det til foten af Dens Minnesvärd, som visserligen var et Snille — Jag då tror mig med något skäl kunna fordra, at det åtminstone måtte tålas af andra. Och denna fordran synes mig billig. Jag önskar at Allmänheten och de Domare jag högaktar och således fruktar, äfven måtte finna den sådan.

CAN-

CANTATE.
FÖRSTA AFDELNINGEN.

CHOR.

Jordens Envålds-Herrars Stoder
Man Tiden håmdfull grusa ser;
Men Efterverld! din suck och dina tårefloder
Du Mensklighetens Vänner ger.

EN RÖST.

LIDNER! LIDNER!

SVAR.

Grafven skal Hans ben förtära,
Lifvet är förgånglighet —

BÅDA.

Men Hans Snilles fanna Åra,
Hans Hjertas kända redlighet:
Hans Namn til andra tider båra.

ARIA.

Du aldrig af dit hjerta lärd
At någon ådel dygd besluta,
Af lyckan stolt, af smickret nård;
Ej Du vid LIDNERS Jordafärd
Förtjent at någon tår få gjuta —
Fly! — du skal aldrig kunna njuta
Den lott du aldrig blifvit värd.

A

Duo.

Duo.

Jag fåg ack Gud! jag fåg Hans Maka
Vid hans dödsfäng utan tröst;
Han dör! — förskräckt och stum hon ila vil tillbaka —
Men dånar, störtar på hans bröst,
At döden på Hans läppar smaka! —
Jag hörde Barnets klagoröst! —

RÖSTER.

— Olyckliga! —

CHOR.

En Mor kan ej sin lott förfaka,
När ångest börjar henne skaka
Och hjertat ser sig utan tröst.

Duo.

Ack Ömma! tyfta ner din smärta,
Menskjans öde är at dö; —
Fullt var Hans olycks-mått på denna Sorgens Ö:
Han lefvat nog — Han lärt at äga hjerta —
Och fått et Namn, som ej kan dö.

ARIA.

Sin rätt Förgångelsen må yrka;
Men låt oss ljuft Förtjensten dyrka,
Och Menskjans värde däruti:
Den fanna Åran åger styrka —
At lida och hugfvalad bli.

EN RÖST.

Han samlad är til sina Fäder,
Hvilan är Hans stoft beskård.

SVAR.

Saknad Han ifrån oss träder!
Men hjertat sig af hoppet glåder;
Dess rena Sjal var Himlen vård;

BÅDA.

Saknad Han ifrån oss träder! —
Men Hoppet sig vid grafven glåder,
At dö är Dygdens segerfård.

CHOR.

At dö är Dygdens segerfård!

ARIA.

Ålskare och Vän och Maka —
Alt ömt Han i sin känsla bar;
Han kände fällheren som Far. —
Som Skald, Han visste at förfaka
Den skönhet som ej hjertats var;
Alt ljust som lifvets enfald har,
Dess ådla Snille visste smaka. —
Hans Gudom Fosterlandet var.

CHOR.

Hans Gudom Fosterlandet var!

ARIA.

Och Du, — hvars ofkuldsfulla tårar
 Ödets hårda lag anklaga;
 Gråt, de Himmelen behaga,
 Gråt en för tidigt borttryckt Far! —
 Du ej förstår det qval dig fårar,
 Ej alt — hvad Du förlorat har!
 En dag du känna skal hvem denne Mannen var. —
 Men gråt, af Dina spåda tårar
 Rena, ofkuldsfulla tårar! —
 Naturen blott förskönad var;
 Gråt, de Himmelen behaga:
 Han skal Dig i sin vård uptaga
 Och heligt skydda Dina dar.

CHOR.

Gråt en för tidigt borttryckt Far!
 En dag Du känna skal hvem denne Mannen var.

RECITAT.

MEDEAS BARD! SPASTARAS SKALD! —
 Ja njut, at en Odödig Skald
 Dig lyckliga, som Far i sina armar burit! —
 Dig til sitt hjerta tryckt! Dig för sin Dotter nåmdt!
 Dig smekt med samma hand som Lyrans toner ståndt —
 Med samma hand som Lagren skurit!

DUETTO.

Naturen kår, förtjuft, då i Hans famn Du lekte,
 Tog an Din ljufva bild och sjelf sin Gunstling smekte:
 Och

Och dold hon lifvet var uti den kyss han njöt,
Och Själen i den blick som ur ditt öga bröt.

RECITAT.

Sitt namn det enda arf Han åt Dig mågtat spara —
Var dygdig, årf des tankesätt:
Och för Dit väl det skal tillräckligt vara,
Och göra lifvets börda lätt.
Låt ej Hans Öden Dig förskräcka: —
Den suck man LIDNER ger, en suck åt Dig skal väcka! —
Njut då at ljuft Dit hopp, njut at Din oskulds rätt
Til alla ömma sinnen sträcka.

ARIA.

Och LIDNERS Dotters sorgsna Moder
Ack spara Dina tårefloder! —
Om för Hans väl Du alt i lifvet offrat har:
Stör ej Hans skuggas lugn med en otröstlig smärta!
Vet, at Din sorg den enda var —
Den enda som Des goda hjerta
Med sig i grafvens låger bar!
Hvad batar Ömma at Du gråter
Och modfäld, klagande vid Urnan står? —
Du får ej mera LIDNER åter!
Den Lia Honom fällt, ej mer än en gång slår:
Och hennes dödeliga får
Sig aldrig — hela låter!

Duo.

Låt blott en stilla forg uti Din kånfla rå
Af ömhet ej af qval, lät LIDNER tårar få.

RECITAT.

Om lik den fordom trogne Maka
Du trotsade Erebens natt,
Och ville verdens ljus förfaka —
Gå ner i Dödens Rike, at
En evigt Ålskad få tillbaka;
Förvågna, om Du med Dig tog
Den Lyran, stämd med LIDNERS snille —
Med Guda-eld på henne flog,
Och dödens magter tvinga ville:
Du ej Hans ljusa hamn från vålnars skara drog;
Nej från de nedre floders stränder —
Och från din mörke thron du Grafvens bleke Drott,
Ån ingen skugga återgått
Up i de öfre dagens länder. —
Ej hit til denna verld som qvåls af nöd och brott,
En flyktad dödlig återvänder
Som smakat en Elyfisk lott.

Duo.

Den trumpne roddarn ån ej fåfängt Stygen plöjt:
Ån ej vid någons fuckar dröjt,
Ej låtit sig af böner dåra —
Ån inga tårar honom rört;

Han

Han aldrig ån tillbaka fört
Den en gång mödat har des nötta, dystra åra!

CHOR.

Natur och Jord och Himlar bäfva
För Ödets grymma envålds magt! —
Des orättrådighet kan ingen klagan jäfva! —
Ej åndra hvad det en gång sagt!
Och ej des hårda utslag häfva! —
Det fåfångt är O stoft! at sträfva
Emot den Lag det förelagt! —
Natur och Jord och Himlar bäfva
För Ödets grymma envålds magt!

RECITAT.

Des eviga beslut — des en gång fällda dom
Fulbordas trots vårt knot och utan all förskoning.
Du störtas på des vink i Grafvens mörka boning,
Som aldrig fyllnad får, glupsk, hungrande och tom! —
Hon aldrig återgaf de rof hon hunnit kräfva!
Omåtlig är den svarta rikedom,
Som År och Glömskor nedergräfva
I djupet under Plutos hvalf,
Som Acherontiskt andan qväfva; —
Vid slaget på hvars port och då han öpnas half —
Och natten tittar up vårt ögas ljus at jäfva:
Med stel och bleknad kind de dödellige bäfva —
Och ofta Hjelten sjelf fast trefalt stålsmidd skalf.

CHOR.

CHOR.

Natur och Jord och Himlar bäfva
För Ödets grymma envålds magt! —
O stoft! det fåfångt är at stråfva
Emot den lag det förelagt!

RECITAT.

Om ock dit ärfda namn i verdens Håfder stod,
Om du af hundra anor skryter,
Och Folkslags äldste Drottars blod
I dina svålda ådror flyter —
Du är dock svage född af et förgångligt blod!
Den anden som du drar af Hjeltars själ och mod,
En gång för evigt slåkt din qvåfda lunga tryter;
Sit dolda frö af stoft dit stolta hjerta bår:
Et hemligt gift din mjålte tår:
Din stora Ättled döden bryter —
Han krossar Kämpars stam och Jättars senor skår:
Och Segrarns lager-skrud uti en svepning byter.

ARIA.

Den Hårjarn som äröfrat Länder,
Til slut skal lämna dem och Folkslagen i ro;
Skal se sin gråns vid grafvens stränder,
Och tvingas suckande at under jorden bo.
Des grymma fruktansvärda händer
Djupt fångslade i stoft, blott af en matk bero.
Han sig til strids ej mer bereder,
En skugga trampar honom neder,

I mull

I mull hans tappra skuldra sträcks: —
 Des klinga bryts, des pansar lossas,
 Hans starka kopparpanna krossas,
 Hans galla dunstar bort, hans vilda själ förskräcks; —
 Den Natt ur Styx sit ursprung leder,
 Sit cahos öfver honom breder: —
 Den blick J Folk! som hotat eder
 Cimmeriskt mörknar, evigt släcks!

RECITAT.

Om du af hundra Folk en hyllad spira får —
 Och ärfda Kronors stolta åra
 Du på din gässa bär: i guld och purpur går; —
 En skugga vancklige! dock vid din sida står
 At dig dit sista öde lära; —
 Du af millioner lydd: som Hårarne befalt,
 Sjelf förödmjukas skal af den som kufvar alt,
 Och för den dystra staf dig kröka: —
 Som trugar skuggors här med harm til Orci port
 I ryflig trängsel ner, en öfvergång at söka
 Vid dödens floders stalp i nattens låga ort,
 Där fege hamnars hop och bleke andar spöka; —
 Där Urnans lottnings-drag framter dit öde fort,
 Och efter Minos lag det omildt dig blir spordt
 Vid slafvens sida stäld, hvad du som Kønung gjordt.
 Där inga smickrets offer röka —
 Ve dig om utan dygd dit namn har blifvit stort!

B

Den

Som dina tempel Frid! med blomsterkransar smycka:
Midt under deras glans af lycka —
Som med en mild förgudad magt
Sålt Ymnighetens-Horn i länders sköte lagt:
Han djerfs ur deras hand det Gylne Äplet rycka!

ARIA.

Du som knapt vårdas se under din fart til Lyckan
Och i din phaëtonska flygt,
Ner på förtjenstens lott af torftigheten tryckt! —
På Årans fält — Ack! där dit hopp dig tempel bygt,
Den Silfverhåriga som Segren lönt med kryckan! —
Et Öde dig i förvåg står —
Nattens Son skal dig förskräcka,
Skal hinna dina stolta spår —
Och din förmättna kosa stäcka;
Hur hal din branta stig! hur vanskelig din höjd?
Trotfa om du djerfs din fara,
Ingen magt kan dig försvara: —
Vid lians slag til jorden böjd,
Du snart skal stoft och aska vara!

Duo.

At Ödets oundviklighet
Så mycket vissare förklara,
Och svage! din förgånglighet;
Han släpper krigarn ur sin fara —

Slår honom i det lugn den djupa Friden födt! —
 Ja — än af de förmåtnas skara
 Med fog ej påstås kan at någon döden mött,
 Och honom tvungit at sig spara: —
 Eller få mäktig kunnat vara
 At han defs udd tillbaka stött.

ARIA.

Om du af Eols ynnest skryter,
 Och firar Skeppets gylne stamn; —
 (Om Neptun ej din pragt förtryter)
 Med en skönhets bild och namn:
 Och om din stolta köl plöjt ofskadd djupets famn
 Där Gaditanska Sjön mot Herculs Stoder bryter; —
 Om ankrad i en fåker hamn,
 Där lugnet ej din längtan tryter:
 Du blifvit lyckligt frälst från Vattuhvirfvelns fall
 Där Scylla mot Charybdis ryter. —
 En gång vid nedre rymdens vall,
 Du i din aftons mörka timma
 Invecklas feg och blek och kall
 I Eridanska djupets dimma. —
 Ja, blir du skont i stormars fvall,
 Och på den brutna plankan bärgad —
 Sift vid Tenarens Udd en gång du stranda skal,
 Och bli på Charons bölja färjad!

RECITAT.

RECITAT.

Och yngling i de fälla timmar,
Då glömsk af dig och alt, du i dit yra lopp,
Kring Skönheten med ömma Hopp
Och med en fjärils tjusning, stimmar —
Och rosens nyfs utspruckna knopp
Ljuft i din friska barm sin nektar-vällukt immar —
Och nöjets brand i ögat strimmar,
Och tåkt din Zephir-lätta kropp
Än på begårets våg kring glädjens kuster simmar,
Hur nära är du ej din korta banas gräns?
Du ofta oförseft mot Lifvets afton ilar
Då Dagens, blott af dig med lekars trötthet käns,
Och då i villors dröm än leende du hvilar!
En vink af Atrops hand; en vink, och alt är slut! —
Din djerfva blick den flocknar ut;
Och sjelfva Skönheten, — hon få af dig förgudad!
Hon dyrkad af din suck, och prisad af din röst,
Med grafvens bleka drägt blir oförmärkt beskrudad —
Och känslan flyktar ur des bröft!
Naturen fåfångt tårar fäller!
Det nedre nattliga, det kulna Träskets vind
Den purpur bortskölgt af des kind,
Som ödet aldrig återställer.

RECITAT.

Den trötta Vakfämheten stänger
Ju ingen qväll få väl den rikets koppar-port,

Så säkra har hon ej des dubbla regler gjordt:
 At sig ej döden dit vid midnatts-stunden tränger —
 Och lifvet oförmärkt ur Ågarns hjerta stjal,
 Och anden från des läppar jagar,
 Och rycker bort des fega själ —
 I sommarn af des år, och i des halfva dagar;
 Med band hvars sista länk är fäst vid Odets Lagar,
 Han fängslat har des bleka fot —
 Och honom bort med trug och hot
 Ner til den mörka landsflyckt tvingar,
 Som tar de dödliga emot. —
 Ej Örnen med så håftigt fall
 Sig på det låga rofvet svingar
 Och det så hastigt med sig bringar! —
 Så farlig är ej Åfsans knall!
 Så grymt kring stränderna af Nilen,
 Ej grymheten mer fruktas skal
 I käkarna af Crocodilen! —
 Ej Öknarnes Tyran så vild så grufflig är
 Då han kring Lemtas hedar ryter! —
 Ej af så mordisk fasa skryter,
 Den Orm som tigrar sluka plår *)!

ARIA.

Han döf förbi den usling ilar
 Som fåfångt tigga hörs des nåd:

Som

*) Ormen Anaconda.

Som utan hjelp och tröst och råd,
 Förskuten, utan hopp, på bara marken hvilar; —
 Han rigtar sina svarta pilar
 Mot Guldets stolte son, som i sit öfverdåd
 Kanske ej ännu trodt sig dödelig som andra.
 Han vågar obehindrad vandra
 In i des yppiga pallats
 Upför des höga marmortrappa —
 Där Nöden aldrig vunnit plats,
 Och på hvars gynne dörr hon aldrig vågat klappa;
 O! fly de rikas Slott om du olycklig är! —
 Förr du försmågta skal än man uplåter där.
 Fly! dessa hemiska rum där lasten smickrad smilar,
 Och där des lömska köld en sminkad yta bår:
 I kojan bor en vän som huld emot dig ilar —
 Hon Dygdens boning vara plår.

CHOR.

Men Döden ingens gunst begår! —

RECITAT.

Han trotsfände och oblyg träder
 På bronzbegjutna trösklars pragt,
 Och på de ceder-golf där skrytet purpur lagt,
 I salarne där man sig gläder —
 Där under muntra toners tact,
 Och skämtande ibland behagen —
 Den veklige blott ger på sina nöjen akt,

Och

Och lycklig men ej fäll bland Löjen firar dagen.
 Men under all sin lyckas ståt
 Hur ofta blir han icke slagen
 Af dödens gruffiga förfåt? —
 Ja, den obudne Gåsten nalkas
 Midt under dessa samqväms fröjd,
 Där Fåfången med dären skalkas
 Djerf och blomsterkrönt och nöjd. —
 Och bäst de glada Skålar klinga:
 En droppe stänkt ur Lethens flod —
 Plär gift i njutarns ådror bringa,
 Och släcka ut dess lif och mod.

RECITAT.

Hvad bätar dig at du kan skryta
 Tåckt af din Herculanska smak —
 Och dina alabafter Stoder?
 Då en förfåtlig Stygisk Vak
 Blekt öpnar sina dystra floder
 I dina innersta förmak,
 Och dödligheten dig skal kränka? — —
 Den sköna glans i dina Rum,
 Där målningar och konstverk blänka,
 Fördunklas af dig sjelf som dignar kall och stum;
 Och kan ej åt dit stoft sin fordna lif-fårg skänka! —
 Hvad? — at dit öga sig förlorar,
 Sig speglar i cristallers pragt! —
 Då man i dessa rum dig blekt på bären bragt,

Din

Din vansklighet sig blott förstorar.

Hvad? — Om ikring ditt hus i skuggan af vår Nord
Du Grekiskt pelarverk och fordna urnor ställer,
Och gamla offerkär! på dina gylne bord; —
Hon är dock lika mörk den grottan under jord,
Ner i hvars kalla djup dig döden en gång fäller!

CHOR.

Hon är dock lika mörk den grottan under jord,
Ner i hvars kalla djup dig döden en gång fäller!

RECITAT.

Och ner i denna svarta natt —

Hvad tar du med dig af den skatt

Som var dig ömmare än alla nödens tårar?

Hvad? — om af ockrets vinst den blifvit samkad, at
Förskingras efter dig af flöfåre och dårar? —

Din mun är kall, din hand är tom!

Den del man unnar dig af all din rikedom,

Är blott den tvungna pragt som åt din likfärd skänkes.

Man ristar med en sorglig ståt

Dit dödsår, på en silfverplåt

Som med dig ner i svalget fänkes! —

Hvad? — Om din aka blott bestänkes

Af de förtryckta ånkors gråt? —

Och vid de uflas klagolåt,

Med rysning på din hårdhet tänkes?

Kanske i köpta rim et hatat namn beröms,

C

Och

Och deras jämmer blott, då smickrets rökverk töms,
 En enda kännare bland forgeskaran fårar: —
 Men i din arfvings suck en fjättrad glädje göms!
 Och aldrig värd en vän, ej värd en makas tårar — —
 Hon redan vid din bår en ålskare utkorar,
 Och du, innan du jordas, glöms.

ARIA.

Du som din Forskningskraft til fordna secler sträckt,
 Och du som Snillets fått at genom mannaminnen,
 Förevisa dit namn med tjusningen du väckt —
 Ack monne du därför? den domningskraft har släckt
 Som öfvergjutas skal de dödeligas finnen
 I underjordens djup af vansklighetens fläkt? —
 Odödelige, här — J edert intet finnen,
 Ægiden sjelf Er ej betäckt —
 Och ej en vigglik fart af dessa pilar stäckt,
 Som rigtade ur Styx vid solen Icar räckt —
 Och på sit fega mål ån aldrig miste skutit!
 Den fina låga Ethern gjutit —
 Den kraft ur Jofurs hjärna ner
 I eder tankes fibrer flutit —
 Den gudablod som lifvar Er:
 Han slår! — Ja Döden slår; alt flygtar, alt är brutit! —
 Vid Grafvens fläkt det är ej mer!

RECITAT.

En enda NEWTON verlden hade —
 En LEIBNIZ! — blott En POPE! — En PLATO! — En HOMER! —
 En

En enda MONTESQUIEU! — En ROUSSEAU ödet ger! —
Natur! — at fylla up det Varde Skaparn fade
Kan du af storhet alstra mer? —
J Snilletts Hjeltar! Ack! män blott Er aska ser,
Och Ödets nåd en enda dag ej lade
Til måttet af de år som det bestämt för Er! —
Och du o ARCHIMED hvars stolta, djupa snille
Jordens massa röra ville —
För Ödets härjningsglaf hur ömkligt föll du ner!
Den glaf som mäktat har en CATO undertrycka;
En CATO? — nej. Han ensam åt dig ler —
Han föll — O Död! och sjelf dit offer du tilber!
Bestört du vågar ej få ådelt lif borttrycka —
Men svärdet åt hans hand med bortvänd fyn du ger,
Du båfvar — Han har mod — at det i hjertat trycka!

CHOR.

Han föll — O Död! och sjelf dit offer du tilber!

RECITAT.

Du Frihets Tolk! hvars hjeltetunga
Vågat stolt mot Philip Ijunga,
Som dess hårar nederlagt! —
Och som han fruktat mer än hela Greklands magt!
Och Du — hvars Tal de Vise dyrka,
Du Romerska Tribunens styrka! —
Hvars feger aldrig ovifs var,
Då Dygdens rätt, och Lagarnes försvar

Med Gudaröst du hördes yrka:
Som död och hämd mot Catilina bar! —
Och Du! hvars stora namn Aurelii Rykte drar
At skryta med dit fall, ur grufvet af Palmyra —
Som ensam stödt den Thron sit skygd dig undandrar,
Hvars snilles höjd förtjent et bättre Rike styra! *)
I hvilkas ord all denna styrka ågt —
VÅLTALIGHETENS Efterdömen!
At de vapnens öfvervågt,
Och afgjordt Staters Herradömen: —
Hvad skygd har hon vål fånkt på edra dagar ner?
Har hon förmildrat edra öden?
Och mägtat öfvertala döden
At ej få grufligt drabba Er?

ARIA.

Den med behaget af sin röst
Från Gudars samqväm stigit neder,
At tjusa dödliga bröft —
Och at uplifva sköna feder!
O Sångens Nestergal! Du Menskjo-Röstens Heder!
En dag skal du — ej höras mer! —
Ej väcka fina sinnens lystnad! — —
Up til ditt ursprung fly! — J Himlar fly til Er! —
I jordens dal för evigt tyfnad.

RECITAT.

Du som til högre spherer hastat! —
Hvars like ingen tid skal finna!

*) LONGINUS.

Euterpe, Tonernas Gudinna
Sina båda Fløjter kaftat
O GLUCK! — af tjusning i dit sköt! —
Euterpe, Tonernas Gudinna
Sin skönhet i din känsla gjöt! —
Förr få lyckligt efterpad —
Förr i en dödligs bild få tjušnjingsfullt förskapad
Var aldrig Tonernas Gudinna! —
Och ingen utaf Gudars skara!
Dess glömda dyrkan at förklara
Du föddes; — och at här, på menskjans Intets Ö
Med några mästarverk hänrycka oss — och dö!

CHOR.

Grymt skördade af Ödets händer,
De fallit desse Store Män
Af alla seclers Folk och Länder!
Hvad mängd! — rys Mensklighet för den
Som krossas under Tidens tänder! —
Han slågterna ur skötet fänder
At där upfråta dem igen!

CHOR.

O Bragdernas fålt! — hur de blifvit förödda! —
O Hjeltarnes ben! — kring Grafvens öknar strödda! —
Ben, för hvilka med odödlig rätt —
Naturen sjelf fordrar lugn, fordrar hvila! —
Heliga ben! — som Afunden frätt! —

Hur länge skal den ur afgrunden ila
At svårta Ådlas lif och höga tankefått? — —
Förbiden J, Snillen! de kommande Åren
Er lön är beståmd. — Från Årans höjd
Den Årans som är dygd, och som gör själen nöjd, —
Se'n ner med förakt på ödet och dären!

ANDRA AFDELNINGEN.

CHOR.

Säll den sit Ödes bana lyktat!
Säll den vid Lethens brädd glömt Jorden och des qval! —
Säll den ur Verldens öken flyktat!

ARIA.

Säll den bland varellernas tal
Som Lifvets Gud har nämndt och kallat i sit val
At evig bli, och ej i dödens svalg förloras! —
Som fastån masklikt klädd på jordens låga dal,
Sit tyngre stoft til trots, och trots sit gröfre skal
Sökt tränga snillet stig och genom dygd förstoras!

EN RÖST.

LIDNER! —

ARIA.

Stor var hans Lyras kraft på dödeligas finnen!
Hans lif är flut! — Men Ack! — ljust i de Ömmas minnen
Han

Han jäfvar vansklighetens lag —
 Hans Skugga ljuset ser utaf en evig dag.
 Hans ande ån skal stiga neder,
 At med odödliga behag
 J Snille's Söner! tjusa Eder —
 Er lifva, tvinga Er at bilda våra feder
 Med högre känslors kraft, med nya toners slag!

RECITAT.

Och Forskarn afundslöst sin mödas vakor spille
 At grena Hjeltars Ått från gamle Furstars Stam,
 At slågters anor dra utur den Forn-natt fram
 Där Tiden glömskans vän, dem djupt förborga ville;
 Hvar börja de? — i stoft; Natur, de slutas där! —
 Sin mull den hulda jord åt hvad hon födt beskär!
 Gå, at med Titlars pragt de Stores vårdar fira;
 Gå, vid en hjälmprydd grift at Bördens åra fira,
 Och för en flocknad Ått som lämnat ingen son
 Skryt af et stoft som föll! — skryt med banerets dån
 Som spillas kring den bår där Riddarns arm det krossat! —
 Hvad år det, mot det lugn som sprides långt ifrån
 Då dödens hulda nåd en Redlig Man förlossat? —
 Ja, värdig menskjans lott, hög år den enkla ståt
 Som ljust des fälla stoft til hvilors hem ledsagar! —
 Och ren år vänners forg, och helig makans gråt,
 Och tyft välsignade des dagar!

ARIA.

ARIA.

O Ädling! ho du är, vörd namnet och den rätt
 Förtjensten låna bör dit sköldbemärkta Gille;
 Ja, om du äran känt af ömma tankefått:
 Dröj rörd vid LIDNERS graf, och vörda Skaldens Ätt! —
 Hans arf, et hjerta var, och han var född et SNILLE!
 Hans blod blott såfom Svenskt, nog godt, nog gammalt är!
 Hans namn at vördat bli, ej marmorns hjälp begår!
 Nej marmorn slaviskt van det nötta smickret bära,
 Är Dygdens namn ej vörd, ej vörd de Vifas åra!

DUO.

Naturen, omsorg sjelf för LIDNERS snille bar! —
 Hon från OVIDE til honom förde
 Den skalde-ädras drift hans sköna känsla rörde;
 Och lågan i hans själ, den vittra låga var
 Som lifvat Gudars barn i Gylne Äldrens dar!

RECITAT.

Hans namn i fångens suck skal hjertats offer vinna!
 Hans namn på vittra språk skal ljusa slagter hinna!
 Skal Ryktet outtröttligt finna! —
 Hans namn i äldrars sköt på Ödet segra skal!
 O! Skald, din ädla själ för ingen känsla kall,
 Ifrån den stjernans kust där du din Himmel njuter;
 Där du dit väsen ömt i Likars fällhet gjuter,
 Skal blicka ner och le i tankans majestät —
 Skal njuta dygdens öma tårar,
 Då saknan dina Vänner fårar,

Och

Och bland cypresserna i Snillets hjelte-fjät,
De lagrar Minnet strör, som Årans hand utkorar —
Förskönade än mer af Sorgens majeståt!

RÖSTER.

LIDNER!

SVAR.

Odödlige!

DUO.

At tolka ofs naturens bud
Gud, du skänkte stoftet snille! —
Men ock uti des fel du mänskjan visa ville
At du och ingen ann är Gud.

RECITAT.

Et Hjerta mera godt, mer ådelt emot andra
En mild natur har fällan födt;
Des fel emot sig sjelf hvem gaf ofs rätt at klandra? —
De men ej mer med LIDNER dödt.
Så djup kan ej Cocythen tänkas,
Så sank ej åfjan år i Stygens kalla ålf:
Som Glömskan just där dessa dränkas! —
De hörde til vår lott, Hans dygd til honom sjelf;
Och Lyrorna Hans namn bevara —
Han njuta skal O Fosterbygd!
Til rike veklingars, til stolte dårars blygd,
Den lott som Snillets år at oförgätlig vara.

CHOR.

Och Lyrorna Hans namn bevara
Han njuta skal O Fosterbygd! —

D

Til

Til rike veklingars och stolte dårars blygd,
Den lott som snillet är at oförgätlig vara.

RECITAT.

Och du eho du är, som uplyst öm och god
Har lärt förakta guld, och känna ädelmod;
Om LIDNER någon gång din dolda ynnest rönste,
Hans aska tackar dig! Hans suck dig fordom lönte!
Ja stor den Åra var at göra Skalden godt,
Men ljufvare den lön innom dig sjelf du fått!
Ack Lyra! kunde du den fälla kånflan väcka! — —
Mer hög och renare än Harmoniens ljud,
Ej til des inre röst sig gröfre finnen sträcka —
Des skönhet själens är, — och jäfvar Änglars skrud, —
Och lik det öfre ljus dit molnen icke räcka,
Des vålluft endast käns af dygden och af Gud.
Njut Ädle Menniskja ditt värde! —
Gläd dig at Himmelens och at Naturens bud
Du rent välgörande i tyfthet öfva lärde!
Vålsignelse åt dig! — af smickret oberömd,
Du är ös obekant — men ack! du är ej glömd
Fast ej ditt namn du ös bekärde,
Åt dig på LIDNERS Graf en helig tår är gömd! —
Ack! åt en lågfint verld at lämnas
Ditt ädla namn för heligt är!
Af Himlarne det blott kan nämnas!
För din skull, dröja de at hämnas
Uppå en brottlig jord, få länge hon dig bär!

CHOR.

CHOR.

För din skull dröja de at hämnas
Uppå en brottlig jord så länge hon dig bår.

EN RÖST.

Säll den fit ödes bana lycktat!

SVAR.

Säll den ur verdens öken flyktat!

BÅDA.

LIDNER fit mulna öde lyktat!

CHOR.

Han fält ur verdens öken flyktat!

RECITAT.

Sälla skugga, gå at smaka
Din frid och din odödlighet;
Men skänk oss blott en blick tillbaka
Til tröst mot lifvets sorglighet; —
LIDNER! LIDNER! gå at smaka
Den frid ditt hjerta njuta vet.

EN RÖST.

Men skänk oss blott en blick tillbaka!

SVAR.

Sälla skugga gå at smaka
Din frid och din odödlighet!

D 2

BÅDA.

BÅDA.

Sälla skugga gå at smaka
Den frid ditt hjerta njuta vet!

ARIA.

Han til de fälla rymder ilar
Dår evighetens föner bo,
Och det begrättna stoftet hvilar
I dessa grifters helga ro; —
I hvarje öm och ådel fjål
Skal han oförgätlig vara;
Tyfta suckar det förklara —
LIDNER! Känslans Skald farväl!

CHOR.

LIDNER! KÄNSLANS SKALD, farväl!

Slutet.

CHOR.

Oändeliga grafvens rymd!
I evig natt för tankan skymd!
Okända! — namnlösa! — oräkneliga tider! —
Omäteliga afgrunds famn!
Där stoftets vanskelige hamn
Mot gränsen af sit intet skrider!

Duo.

DUO.

Men Ådle! fatta mod du som för dygden lider,
Skålf ej vid dödens skymt, rys ej vid dödens namn,
En Gud för dig har tändt den stråle Hoppet sprider!

ARIA.

Alt är godt, och dygdens smärta —
Och törnet som beströr den känslöfles stig!
Och forgerna uti det hjerta
Som blott af ömhet qväljer sig! —
Alt, Våfens Danare! har sammanhang med Dig,
Och högre mål uti det hela! —
Gud! — sjelfva dygdens tårar fela
Om de i qvalets stund ej mägta prisa Dig!

RECITAT.

Gud! du skådar från det höga,
Med ofördrd lugn, med liknöjdt öga,
Lika allrik, lika stor:
Masken krossas, Hjelten falla!
Det mål fulbordas skal som du bestämt för alla!
Ve den ej lyder nöjd hvad Himlarne befalla!
Ve den i Skaparns hand et stoft förloradt tror!

EN RÖST.

At dö — är i Hans sköte falla!

ARIA.

Den Eviges röst kring Verldarna ljuder!
Fall och tilbed, då Han bjuder! —

Kän vördande, din lott — och lyd! det är din pligt.
Hvad är du at du dig uphäfver? —
Blif offer om Hans Vilja kräfver!
Fall i hans hand med Hoppets tillförfigt.

Duo.

Vålsigna denna Hand som styrer Dygdens Öden! —
Din pröfnings dolda mål, och lidelfernas vigt,
Din lott, din mödas lag: — alt klarnar efter döden!
Han kallar dig — lyd nöjd — och fall! det är din pligt.

ARIA.

Han gläds af dygdens lugn, och bjuder stormen skalla!
Han tänder blixtrarne som svalla!
Hans ordningshand bestämt förödelfernas flod!
Hans vishet ler då dundren knalla!
Han rigtar viggarne som falla
I åskan som i solen god!

CHOR.

Orcanerne rafa! — Blixtrarne svalla!
Åskorne ryta! — Viggarne knalla!
Cahos afgrunds böljor svalla! —
Natt öfver rymdens djup! — Natt öfver dagens blöfs!
Solarne svartna! hotande — falla!
De skälfvande verldarne störta på ofs!

EN RÖST.

Ack nej! — de, skola icke falla!
O Gud! du *varde* sagt, men du ej sagt: *förgås!*

ARIA.

(31)

ARIA.

Af dig det minsta grus, den största verld beror
Ur lika evig Lag. — Du delar dig åt alla!
Med lika helig rätt Dig för sin Fader kalla
Det lägsta stoftets barn, och den i solar bor! —
Du lika huld omfamnar alla!
Dig Varelferne Fader kalla!
Naturen ropar: Du är stor!

CHOR.

Naturen ropar: DU ÅR STOR!

ÄNDRINGAR OCH RÅTTELSER.

- Pag. 10 står *Aria* läs *Recitativ*.
— 12 står *Aria* läs *Recitativ*.
— 14 står *Grymt* läs *Lömskt*. Ib. står *Aria* läs *Recit.*
— 20 står *Recit.* läs *Aria*.
— 24 öfverft står *Aria* läs *Recitativ*.
— — nederft står *Recit.* läs *Aria*.
— 27 står *Recit.* läs *Aria*.
— 29 står *Recit.* läs *Aria*.
-

www.books2ebooks.eu